

ОПЦИОНИ ПРОТОКОЛ УЗ КОНВЕНЦИЈУ О ЕЛИМИНИСАЊУ СВИХ ОБЛИКА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ ЖЕНА¹

Државе чланице овог протокола,

Констатујући да Повеља Уједињених нација поново проглашава веру у основна права човека, достојанство и вредност човекове личности и у равноправност мушкараца и жена,

Такође констатујући да Општа декларација о правима човека проглашава да су сви људи рођени слободни и једнаки у достојанству и правима и да сваком припадају сва права и слободе које су тамо наведене, без икаквих разлика, укључујући и разлике у погледу пола,

Подсећајући да међународни пактови о људским правима и други међународни инструменти који се тичу људских права забрањују дискриминацију у погледу пола,

Такође подсећајући на Конвенцију о елиминисању свих облика дискриминације жена (у даљем тексту: Конвенција), у којој државе чланице осуђују дискриминацију жена у свим облицима и сагласне су да примењују, свим одговарајућим мерама и без одлагања, политику елиминисања дискриминације жена,

Поново наглашавајући своју одлучност да се женама обезбеди потпуно и једнако уживање свих људских права и основних слобода и да се предузме ефикасна акција у спречавању кршења ових права и слобода,

Сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

Државе чланице овог протокола (у даљем тексту: Државе чланице) прихватају надлежност Комитета за елиминисање дискриминације жена (у даљем тексту: Комитет) да прима и разматра представке поднете у складу са чланом 2.

Члан 2.

Представке могу бити поднете од стране или у име појединца или групе појединаца који се налазе у надлежности Државе чланице, а тврде да су жртве кршења, од стране Државе чланице, неког од права наведених у Конвенцији. Уколико се представка подноси у име појединаца или групе појединаца, то мора бити учињено уз њихов пристанак, осим ако подносилац оправдава поступање у њихово име без таквог пристанка.

Члан 3.

Представке морају бити писмене и не могу бити анонимне. Комитет неће прихватити ниједну представку која се односи на Државу чланицу Конвенције, а која није чланица овог протокола.

Члан 4.

1. Комитет неће разматрати представку уколико претходно не утврди да су исцпљена сва доступна унутрашња правна средства, осим ако се примена тих средстава неоправдано пролонгира или није вероватно да ће помоћ бити ефикасна.

2. Комитет ће прогласити представку неприхватљивом у следећим случајевима:

¹ Службени лист СРЈ - Међународни уговори, бр. 13/2002.

(а) уколико је Комитет исто питање већ разматрао, или је оно било разматрано или се разматра у поступку пред неким другим међународним органом за испитивање или решавање;

(б) ако није у складу са одредбама Конвенције;

(ц) уколико је очигледно неоснована или није довољно поткрепљена доказима;

(д) уколико је у питању злоупотребе права на подношење представке;

(е) ако су чињенице које су предмет представка наступиле пре ступања на снагу овог протокола у односу на Државу чланица које се тиче представка, осим уколико се постојање ових чињеница наставило и после тог датума.

Члан 5.

1. У сваком тренутку након пријема представке, а пре него што је донета одлука о њеном предмету, Комитет може поднети Држави чланици на коју се представка односи, на хитно разматрање, захтев да Држава чланица преузме неопходне унутрашње мере како би се избегло наступање евентуалне ненадокнадиве штете по жртву или жртве наводног кршења.

2. Уколико Комитет користи своје право у складу са ставом 1. овог члана, то не прејудуцира одлуку о прихватљивости или о предмету представке.

Члан 6.

1. Изузев уколико Комитет одлучи да је представка неприхватљива без упућивања исте Држави чланици на коју се односи, и уколико појединац или појединци прихвате да се њихов идентитет саопшти односној Држави чланици, Комитет ће, у поверењу, упознати ту Државу чланицу са сваком представком поднетом у складу са овим протоколом.

2. У року од шест месеци, Држава чланица која је примила представку, поднеће Комитету писмено објашњење или изјаву у којој разјашњава предмет представке или наводи правно средство, уколико такво постоји, које је могло бити искоришћено у тој Држави чланици.

Члан 7.

1. Комитет ће разматрати представке примљене у складу са овим протоколом, имајући у виду све доступне информације пружене од стране или у име појединаца или групе појединаца и од стране односне Државе чланице, уз обавезу да ове информације проследи заинтересованим странама.

2. Комитет ће представке, примљене у складу са овим протоколом, разматрати на затвореним састанцима.

3. Након разматрања представке, Комитет ће своје мишљење о представи, укључујући и препоруке, уколико их има, проследити заинтересованим странама.

4. Државе чланице дужне су да узму у разматрање мишљење Комитета, укључујући и препоруке, уколико их има, и да, у року од шест месеци, поднесу Комитету писмени одговор, укључујући и информацију о било којој радњи предузетој у складу са мишљењем и препорукама Комитета.

5. Комитет може позвати Државу чланицу да, у наредном извештају у складу са чланом 18. Конвенције, пружи додатну информацију о било којим мерама које је

предузела као одговор на мишљење и препоруке Комитета, уколико су такве мере предузимане, укључујући и оне које је Комитет оценио као одговарајуће.

Члан 8.

1. Уколико Комитет прими поуздану информацију која указује на тешко или систематско кршење, од стране Државе чланице, права наведених у Конвенцији, Комитет ће позвати Државу чланицу да сарађује у испитивању тачности информације и да у том циљу поднесе примедбе које се тичу предметне информације.

2. Узимајући у обзир примедбе које је поднела Држава чланица, као и све друге доступне поуздане информације, Комитет може именовати једног или више својих чланова да спроведу истрагу и да о томе хитно обавесте Комитет. Када околности то захтевају и уз пристанак Државе чланице, истрага може да укључи и посету њеној територији.

3. Након разматрања налаза такве истраге, Комитет ће ове налазе, укључујући и све коментаре и препоруке, проследити односној Држави чланици.

4. У року од шест месеци од пријема налаза, коментара и препорука прослеђених од стране Комитета, односна Држава чланица ће своје примедбе поднети Комитету.

5. Таква истрага се спроводи у поверењу и сарадњи Државе чланице неопходна је током свих фаза поступка.

Члан 9.

1. Комитет може позвати односну Државу чланицу да, у свој извештај у складу са чланом 18. Конвенције, укључи појединости о свим мерама предузетим у одговору на истрагу спроведену у складу са чланом 8. овог протокола.

2. По истеку рока од шест месеци предвиђеног ставом 4. члана 8, Комитет може, уколико је то потребно, да позове односну Државу чланицу да га извести о мерама предузетим у одговору на ову истрагу.

Члан 10.

1. Свака држава чланица може, у тренутку потписивања, ратификације или приступања овом протоколу, изјавити да не прихвата надлежност Комитета предвиђену чл. 8. и 9.

2. Свака Држава чланица која је учинила изјаву у складу са ставом 1. овог члана, може, у свако доба, повући ову изјаву нотификацијом Генералном секретару.

Члан 11.

Државе чланице предузеће све одговарајуће кораке како би обезбедиле да појединци у њиховој надлежности не буду подвргнути малтретирању или застрашивању због њиховог обраћања Комитету у складу са овим протоколом.

Члан 12.

Комитет ће, у свој годишњи извештај у складу са чланом 21. Конвенције, укључити и резиме својих активности по овом протоколу.

Члан 13.

Свака Држава чланица обавезује се да да публицитет и учини општепознатом Конвенцију и овај протокол, као и да омогући приступ информацијама о мишљењима и препорукама Комитета, а посебно о стварима које се тичу те Државе чланице.

Члан 14.

Комитет ће донети свој пословник о раду који ће примењивати приликом обављања функција које су му поверене овим протоколом.

Члан 15.

1. Овај протокол је отворен за потписивање свим државама које су потписале, ратификовале или приступиле Конвенцији.

2. Овај протокол подлеже ратификацији од стране сваке државе која је ратификовала или приступила Конвенцији. Ратификациони инструменти се депонују код Генералног секретара Уједињених нација.

3. Овај протокол отворен је за приступање свим државама које су ратификовале или приступиле Конвенцији.

4. Приступање се врши депоновањем инструмената о приступању код Генералног секретара Уједињених нација.

Члан 16.

1. Овај протокол ступа на снагу по протеку три месеца од дана депоновања, код Генералног секретара Уједињених нација, десетог инструмента о ратификацији или приступању.

2. За сваку државу која ратификује овај протокол или му приступи после његовог ступања на снагу. Протокол ступа на снагу по протеку три месеца од дана депоновања њеног инструмента о ратификацији или приступању.

Члан 17.

Резерве на овај протокол нису дозвољене.

Члан 18.

1. Свака Држава чланица може предложити измене и допуне на овај протокол и њихов текст доставља Генералном секретару Уједињених нација. Генерални секретар Уједињених нација ће потом проследити све предложене измене и допуне Државама чланицама, са захтевом да му саопште да ли желе сазивање конференције Држава чланица ради разматрања тих предлога и гласања о њима. Ако се најмање једна трећина Држава чланица изјасни у прилог овог сазивања, Генерални секретар ће сазвати конференцију под окриљем Уједињених нација. Све измене и допуне које је усвојила већина Држава чланица присутних на конференцији и које учествују у гласању подлежу одобрењу Генералне скупштине Уједињених нација.

2. Измене и допуне ступају на снагу кад их одобри Генерална скупштина Уједињених нација и прихвати две трећих Држава чланица овог протокола, у складу са њиховим уставним поступцима.

3. Када измене и допуне ступе на снагу, оне су обавезне за све Државе чланице које су их прихватиле, док друге Државе чланице остају везане одредбама овог протокола и свим изменама и допунама које су раније прихватиле.

Члан 19.

1. Свака Држава чланица може, у свако доба, отказати овај протокол путем писмене нотификације упућене Генералном секретару Уједињених нација. Отказ производи дејство шест месеци од дана када је Генерални секретар примио нотификацију.

2. Отказ неће спречити примену одредаба овог протокола на сваку представку поднету у складу са чланом 2. или на истрагу покренуту у складу са чланом 8, пре датума од којег отказ производи дејство.

Члан 20.

Генерални секретар Уједињених нација обавестиће све државе о:

- (а) потписивању, ратификацији и приступању сходно овом протоколу;
- (б) датуму ступања на снагу овог протокола и сваке измене и допуне сходно члану 18;
- (ц) свим отказима који су учињени сходно члану 19.

Члан 21.

1. Овај протокол, чији су текстови на арапском језику, кинеском језику, енглеском језику, француском језику, руском језику и шпанском језику подједнако веродостојни, биће депонован у архиви Уједињених нација.

2. Генерални секретар Уједињених нација доставиће оверене преписе овог протокола на које се односи члан 25. Конвенције.